

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 8
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

NOV 2, 1971

VIENTYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

85 M. 15 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

VIENTYBĖ, 1971 M. SPALIO (OCTOBER) 1 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 C.

VILNIAUS AEROUOSTE: Iš kairės – poetas Vacys Reimeris, Gimtojo Krašto vyr. redaktorius, inžinierė Kūaudiya Lemkienė iš Šaulių, viešėjusi Amerikoje prieš keletą mėnesių, J. Valaičio giminaitė Rasa Neverauskienė–Bunkartaitė iš Kauno, ekskursiją Maskvoj sutikusi ir visą laiką globojusi Inturisto atstovė iš Vilniaus Gražvyda Mikoliūnas, J. Valaičio sesuo Adelė Samuolienė iš Kapuskos ir Jonas Lukoševičius, Gimtojo Krašto redaktoriaus pavaduotojas, taip pat Amerikoje viešėjęs ir Vilniuje ekskursantus sutikęs, globojęs ir išleidęs. Prie sienos įvairiomis kalbomis parašas nurodąs restoranus, viešbučius, paštus.

J. Valaičio nuotrauka

Vienybės kultūrinė ekskursija į Lietuvą

JONAS VALAITIS

Vienybės skaitytojai šiemet gal daugiau negu bet kada gyvena kelionių išpūdžiais. Šią vasarą, kaip ir pernai, beveik visi paskraidė ar bent buvo pakėlę sparnus paskraidyti. Ir šiemet Lietuvą lankė virš 1,000 lietuvių. Teko ir šiuos žodžius rašančiam daug keliauti ir tose kelionėse sutikti idomių žmonių, gražių būrelių tautiečių ir Vienybės kultūrinei ekskursijai vadovauti. Nežiūrint kiek domėjomės naujuoju lėktuvu, stuardesių miklumu ruošiantis mus pamaitinti, mintys jau buvo Lietuvoje.

Visi keliautojai norėjo kuo daugiausiai pamatyti ir išgirsti, ką naujo pergyventi. Kelionėje daugiau susidomėjama lankant dar nematytas ar labai seniai bemaitytas vietas. Šioje kelionėje pakako vietos akims "praryti" nesuskaitomą daugybę įvairiausių išpūdžių, patirti daug ko naujo ir idomaus.

Kelionėje iššuvome 21 dieną. Iš jų 11 dienų Lietuvoje – Vilniuje, Kaune, Druskininkuose, Trakuo-

se, 10 dienų Londone, Maskvoje, Vienoje, Romoje. Iš to laiko dar reikia atimti skridimo laiką. Apie 6 valandas skridome iš New Yorko į Londoną, 4 val. iš Londono į Maskvą, beveik pusantros valandos iš Maskvos į Vilnių, 3 valandas iš Vilniaus į Vienną, porą val. iš Viennos į Romą ir 9 val. iš Romos į New Yorką. Taigi, apie visą parą laiko sėdėjome lėktuvuose, šnekučiavome, vaikščiojome, valgėme ir vaišinomės.

Naujasis Fan Am 747, kuriuo vienu kartu gali skristi 386 žmonės, nebuvo pilnas. Skrido gal 250 žmonių ir ... viena musė. Grįžtant iš Romos į New Yorką Fan Am lėktuvas taip pat nebuvo pilnas, tad, kas norėjo, galėjo sėdėti penkių žmonių vietose, kurios taip sutvarkytos, kad alkūnėmis ar lošęs fotelių nugaras gauti patogią lovą. Ne vienas keleivis tais patogumais pasinaudojo ir ramiausiai pamiegojo. Kas nenorėjo miegoti, už 50 centus galėjo išgerti puskvortę alaus, o kai kam stuardesės atnešė konjako, vodkos, kokteilių, ar vaisių sunkos.

Lėktuve 747 yra keturi skyriai, kiekvienas nepriklausomas, atskirtas virtuvės ir spintų. Bet iš vieno į kitą skyrių galima pereiti. Visai atskirta tik pirmoji klasė, kuri yra lėktuvo priekyje ir kur už gėrimus nereikia primokėti, kaip nereikia niekam mokėti už šiltus pusryčius, pietus ar vakarienę, žiūrini kuriuo laiku skrendi turistine klase.

Lėktuve skersai yra po 11 sėdynių, 14 eilių, tarp jų takai išilgai. Išeinamųjų vietų net 11, tad, apsi-prausti, ar vyrams skustis barzdą, o moterims pasidabyti galima kada norima, eilėje laukti retai pasitaiko. Rodoma net 3 skirtingi filmai, kiekviename skyriuje po vieną.

Įvairiausių tos pačios dienos laikraščių, naujausių žurnalų, kelionės žemėlapių pakanka kiekvienam.

Skridome nuo 3,000 iki 30,000 pėdų aukštyje, virš debesų, kurie saulės apšviesti sudarė lyg ir sniego ir pūkų vaizdą. Kai kur buvo ir "kalnų", panašių Aljaskos ar Alpių kalnams. Iš New Yorko skri-

Tesima 6 psl.

LIETUVOJE

IŠRADIMU SALONAS

Gražų indėlių Vilniuje įnešė Lietuvos išradėjai. Praėjusio penkmečio metais Lietuvos atstovai gavo 909 išradimų autorinius liudijimus. Įdiegti 1534 išradimai leido sutaupyti 15,4 milijono rublių.

Parodomi naujieji išradimai, skirti atskiroms pramonės šakoms, žemės ūkiui, medicinai ir kt.

- Tai tradicinė paroda, - papasakojo korespondentams Išradėjų ir racionalizatorių draugijos Lietuvos respublikinės tarybos sekretorius ALGIRDAS KVEDARAVIČIUS. - Nuo 1967 metų ji kasmet rengiama. Išradimų salono tikslas - paskatinti kūrybinės minties žmones naujiems darbams, sutrumpinti išradimų kelią į gamybą. Parodoje bus surengtos atskirų liaudies ūkio šakų dienos. Lankytojai turės progos susipažinti su Lietuvos patentų fonde sukauptais naujausių išradimų aprašymais.

REKORDINIS ŽUVŲ KIEKIS

Lietuvos okeaninio žvejybos laivyno bazę pasiekė džiugi žinia: vidutinis žvejybos traleris Lietuvos komjaunolis grįžta į Klaipėdą su rekordiniu žuvų kiekiu. Laivo įgula sužvejojo 20 tūkstančių centnerių žuvies - beveik dešimties tūkstančiais centnerių daugiau, negu buvo numatyta.

"LIETUVA" ANSAMBLIS
KONCERTUOJA PRANCUZIJOJE

Labai sėkmingai Prancūzijoje gastroliauja Lietuvos Valstybinis nusipelnęs liaudies dainų ir šokių ansamblis Lietuva.

-Lietuvos ansamblis, sakė, kalbėdamasis su korespondentais liaudies artistas Juozas Lingys, kad jie pirmą kartą koncertuoja vaišingoje Prancūzijoje. - Mes išbūsime čia tris savaites ir iš viso koncertuosime penkdešimt kartų. Ansamblis, be kita ko, koncertuos Remse, Amiene, Grenoblyje, Rene. -

1886 **VIENYBĖ** 1971

OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201.

VIENYBĖ co-owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava, Ann Vaiwada and Jonas Valaitis. Editor: Jonas Valaitis, Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Contributing Editors: Prane Lapiene, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. Editorial and Administrative Offices located at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Tel.: APplegate 7-7257.

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

It dalnos Mikita - vis ant šono kito - besivartančio prof. V. Kavolis Lituanistikos instituto suvažiavimui siūlė taip išspręsti Amerikos lietuvių "kultūrinės politikos" galvosūkių: įgauti žydų inteligentijos išmintį - gyventi "protestuojančiais katalikais", kurių savybė - kritiškai į save pasižiūrėti ir pastebėti savo trukumus.

Žydiška išmintis, aišku, ne kaušų į galvą įpilama. Kai Vienybės žmonės "trečiu frontu" stojo kovoti už senųjų Amerikos lietuvių tautininkų liberalų pakantos ir pagarbos kitoniškai pažiūrai tradiciją, "jaunasis liberalas" prof. Kavolis dalyką pastebėjo, bet į kovą neįsijungė, kaip neįsijungė ir lietuvių žurnalistų sąjungos tėvas Vyt. Alantas, palikdami kovos lauką moterims, Salomėjai Narkėliūnaitėi ir Valerijai Tysliavienėi.

* * * *

Šiandien ir katalikų Aidai ir nekatalikiškas Keleivis jau susirūpinę, kad sveikos liberalinės nuotalkos vietą užima "patriotiniai ekstremistai", kurie, it japoniškėji vabalai, ėdą mūsų spaudos žalumą.

Gal jau šaukštai ir popiet, o gal dar ir begalima visiems protingiesiems Amerikos lietuviams sueti į "Vienybę Lietuvninkų", kurią siekdami "zgados", geri lietuviai įkūrė 1886 metais ir kurios žmonės per 85 metus gyveno prof. Kavolio Bendruomenės siūlomuoju receptu: "Mano nuomone, lietuvių kultūroje labiausia trūksta radikalios, avangardiškos, kritiškos, heretiškos, apskritai idėjiškai pavojingos tradicijos."

* * * *

Naujosios kartos lietuviui, aišku, sunku tuoj pamatyti ir įvertinti senųjų Amerikos lietuvių istoriją ir tradicijas. Naudojančiam daugybę tarptautinių žodžių išrašant receptą Bendruomenės kultūrinei politikai, atleistina prof. Kavoliui, kad nerado šilto lietuviško žodžio Vienybei, kurios žmonės, nuo Basanavičiaus-Kudirkos-Šilupo laikų (ji jų amžininkė!) gyveno profesoriaus siūlomu "avangardiškumu" ir pavojingomis idėjomis.

Tradiciją į Vienybę įvedė kun. A. Burba, atvirai pradėjęs kovą prieš "konservatyvius iki kaulo smagenų" to meto politinius ekstremistus "naujalenkus". Vėliau, Vienybės žmonės pradėjo kovoti prieš iki kaulo smagenų konservatyvius mūsų socialistus-komunistus, nenorėjusius tautinės kultūros ir nepriklausomos Lietuvos, taip pat

Tešiama 3 psl.

BENDRUOMENĖ VEIKIA. IV Pasaulio lietuvių bendruomenės spaudos ir radijo dienos prezidiumas Tabor farmoj, Sodus, Mich. rugsėjo 18-19 dd. Iš kairės: suvažiavimui vadovavęs dr. A. Butkus, Naujienu redaktorius M. Gudelis, Laiškų lietuviams redaktorius kun. J. Vaišnys, S. J., Dirvos atsšovas J. Juodvalkis. Suvažiavimą boikotavo JAV LB centro valdyba ir VLIKas. V. Zalatoriaus nuotr.

PRISIMINIMAI APIE VELIUONĄ

Maloniai perskaičiau Vienybėje Edvardo Sulaičio išpūdžius iš tėvynės.

Išsireiškimai apie Lietuvą yra reikšmingi, jautrūs ir įdomūs. Žavėjo pasakymas ir patarimas, kad kiekvienas važiuojantis lankyti Lietuvą neužmirštų pasisemti sauja Lietuvos žemės ir parsivežty, ja kvėpuoty, paglamonėty, pasigėrėty, pasiguosty. Patarimas geras. Kiek aš pamečiau iš praeities laikų, buvo nesvietiškas purvas, balos, neišbrendamos gatvės miesteliuose. Pav. toks Veliuonos miestelis skendo purve.

Man neseniai atrasė laišką vienas mano augimo pažįstamas mokytojas. Jis rašo: "ilgai vargom, bridome purvą, vežimai virto, išvažiuot buvo sunku, sunkvežimai ir net auto mašinos sunkiai išsitraukdavo iš tų balų. Kelias eina ne tik vieškeliu palei Nemuną, bet ir per Veliuonos miestelį link Jurbarko, link Prūsų. Kaip pavasarį Nemune laužos ledas tai Nemuno pakrantėje gyvenantiems priseina su visa manta bėgti į kalną, nes jų namelius, daržus, apsemia vanduo. Tokie įvykiai yra nemalonūs ir net skaudūs."

Atsakydama į mano pažįstamo laišką, parašiau savo nuomonę. Ar negalėtų ką daryt, pagerinti gyvenimą savo geriui, ir net ateinančioms kartoms.

Už metų laiko gaunu laišką nuo savo giminaičio iš Veliuonos. Sako: "Parvažiuok ir savo akimis pamatysi kaip viskas pasikeitė, kaip keliai ištaisyti, išpilti. Visas Veliuonos miestelis gražiai išsausintas. Dalis klebonijos laukų prie dvaro kelio, kur buvo klevų, jovary, kaštanų, medžiai, šimtai paukščių: lakštingalų, gegučių linksmindavo apylinkės gyventojus ir praeinančius. Visi tie šimtmetiniai medžiai iškirsti. Jų vietoj pristatyta gražių namelių. Tie kurie gyveno Nemuno pakrantėje ir kentėjo nuo vandens apšėmimo jau apgyvendinti tuose nameliuose. Nuo miestelio einant keliu link Rukšonių, Girkų ir kitų kaimų keliai ištaisyti. Jais patogų važiuoti ne tik arkliais, bet ir automašinomis. Tiesa, daug kas pasikeitė. Bet ta sena kuni-gaikščio Vytauto statyta bažnyčia dar tebestovi. Ją lanko seni

žmonės. Vargoninke yra vienuolė. Ji aptarnauja net kelias bažnyčias apylinkėje.

Mano gyvenimo laikais, bažnyčioje prie zokristijos durų aukštai kaboją Jauno Vytauto Didžiojo paveikslas. Ant jo buvo užrašas lotynų kalba. Atvažiuavę, Basanavičius ar Kunigas Tumas, kopiečiom pasilipe bandė išskaityt tą užrašą. Netoli nuo bažnyčios yra kalnai, piliakalniai - Vytauto ir Gedimino.

Šiais laikais vasaros metu suvažiuoja garlaiviais Nemunu, vasarojās jaunimas. Studentai, pasilinksmit, pasigėrėt apylinkėmis, gražiomis istoriškoms vietomis. Važiuojant link Jurbarko galima matyt Gystau pili, Raudonės garsiąją pili, Gelgaudy pili. Prie Gystaus pilies yra senovės pilaitės.

Aš dar būdama maža, eidavau rinkti rūkštynių, uogų, riešutų. Rasdavau senovės laikų kulkų. Važiuojant Nemunu matyti ant kalno Veliuonos kapinės. Iš tolo matyt gražūs akmeniniai pastatai, antkapiai. Matyti seno knygnešio Veliuonos vargonininko Jono Kumečio šeimos kapai. Yra gražūs antkapiai Mickūnų, Veličkų ir kitų. Palaidoti ir simfonijų orkestro vedėjo Dariaus Lapinsko mamytės tėvų tėvai ir giminės.

Tos senos kapinės yra šimtmetinės. Dalis jų praplėsta: į kalną link Nemuno pūsės. Iš Veliuonos ir apylinkės kaimų yra kilusių daug vertingų žmonių.

Iš Antkalnės kaimo kilę muzikas Bernardas Velička, Gasparas Velička, smuikininkas chorvedys Jonas Velička, Dainininkas Alekas Velička, Justas Kūmetis, muzikas, orkestro ir beno vedėjas. Pranas Cvirka, tėvas Onutės Cvirkaitės, gražuolės didžiajame New Yorke.

Iš Klangių kaimo kilęs Petras Cvirka.

Iš Kalvių kaimo kompozitorius Stasys Šimkus, iš Girkų kaimo Vaivada. Ir tų laikų vestuvių gėri muzikantai Garšvai. Ne graborius Juozas Garšva. Jis kilęs skersai už Nemuno, iš Suvalkijos, iš Kubilių kaimo.

Praėjo daug metų dabar tegalima pasigėrėti praeities laikais tik iš laiškų ir laikraščių.

VELIUONIŠKĖ

STEBĖTOJO PASTABOS

● Vakarų Kanadoje lietuviai gyvena plačiai išsisklaidę, tačiau, pirmąjį saskrydį į Brooks, Albertą, 1941 m. atvyko apie 50. Į penktąjį - šiemet Calgary, Albertą, jau suvažiavo 250. Mėninių programą atliko Winnipego choras ir šokėjų grupė. Pamaldų metu giedojo lietuviškų giesmių, kurios sugraudino ne vieną senesniųjų. Tuo metu Calgaryje vyko pagarsėjusi kanadiečių Stampede, kurioje su žirgais dalyvavo ir du lietuviai, broliai Jankauskai, pasivadinę Janko Brothers.

● Brooklyne einas latvių dvisavaitinis Laiks (kuris pirmiausia buvo spausdinamas Vienybėje) vertina Vokietijoje išėjusį 10-tąjį metraščio Acta Baltica numerį, kuriame amerikiečio Lietuvos akademiko Tamo Remeikos straipsnis (vokiečių kalba) "Zvilgsnis į tautinius ir valstybinius interesus vienijančioje sovietinėje santvarkoje, ypač turi mintyje Lietuvą." Autorius įrodinėja, kad Lietuvos (ir kitų rusiškųjų Tarybų S-gos dalių) surusinti nepavyko, ir tai jau nėra taip aktualu. Ne rusai rado konstitucinių priemonių save vietoje apsaugoti. Partijoj dabar, iš šimto komunistų, tik 63 rusai.

● Mūsų, paprastai, snūduriuojanti Profesorių draugija Chicagoje spausdina 700 puslapių knygą "Lietuvos universitetas", kurioje nušviečia (tikėkime, akademiko aukščio mokslininkumui) šios įstaigos istoriją, 1579-1944 metų laikotarpiu.

● Apie Baltijos valstybių diplomatinės tarnybos finansavimą Amerikoje 1940 m. išaldytais tų valstybių fondais kalba Robert C. Toth, Los Angeles Times. Sako, Lietuviams per metus suteikiama apie \$150,000, estams po \$75,000 (tik pat, rodos, ir latviams). Išaldintiems pinigams išsibaigus,

Baltijos valstybių diplomatinė tarnyba liks be lėšų. Tarnybos vyriausią veiklą Lietuvos atstovas J. Kajeckas taip apibūdina: "Mūsų vyriausia pareiga yra išlaikyti tautiečiuose laisvės idėją. Jokia spauda nėra amžina".

● Pernai Vilniuje išėjo V. Zuko redaguota M. K. Čiurlionio bibliografija, kurioje išvedama mūsų raštuose 4,060 šio menininko suminėjimų. Draugo bendradarbis stebisi, kad dabar Lietuvoje išleistoje knygoje, "pirmą kartą tiek gausiai ir laisvai išelvių lietuvių raštai įvardijami". Tarp kitų laikraščių, sako, įvardijami ir Vienybėje tilpę Čiurlionies paminėjimai. Sakoma, ir kituose leidiniuose Lietuvoje jau nebepatį bijoma išvardinti užsienio lietuvių ir jų darbų.

● Popiežius Jonas pravėrė katalikų Bažnyčios langus šviežiam orui, gal ir cenzūra jau tokio oro trokšta ir nebebijoj?

● Vienas Draugo redaktorių, kun. J. Prunskis, suskaitė, kad 1940-1970 metų laikotarpiu Amerikoje parašęs 7,494 straipsnius. Kaip kiekvieną rašlį lietuvių laikraštinišką ir jį vargina galvosūkis: kokia buvo jų tautinė ir dvasinė nauda?

● Iš Amerikos Social Security pareigūnų patirta, kad šiuo metu siųsti šios įstaigos čekių į Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus neįmanoma, nes Tarybinė valdžia neleidžia Amerikos konsulams pas gavėjus tikrinti, ar jie iš tikrųjų gauna pilną čekio vertę.

● Pietų Amerikos Venezueloje gyvena apie 700 lietuvių. Dauguma sositinėje Caracas (apie 300). Jie turi savo namą, kurį vadina šv. Kazimiero Lietuvių Centru.

TĖVISKĖ

Mano tėviškė—mėlyno Nemuno vingis,
Gintariniai krantai ir sena Palanga.
Supa vilni ramiai drungnas vėjas aptingęs,
Smėly plakas pavargusi marių banga.
Mano kraštas—laukai ir beržynai, ir kalvos.
Lyg pražydę linai—ten padangė gili.
Neužmirštamas tėviškės kvapas ir spalvos,
Kai užminga diena—ir škaisti, ir tyli.
Neužmirštamos tėviškės naktys rasotos
Su slamėjimu žiedo, su lapo šerkšnu.
Ir variniai beržynai, ir dienos miglotos,
Ir laukai, išrašyti sidabro šalnu.
Myliu aš giesmę paprastą vyturio mažo
Melsvame danguje ant arimų pilku.
Myliu aš gilią žiemą, kur braižo ir rašo
Rašta nuostabų ant ežerų ir langų.
Aš ilgiosios nublankusių liepų prie sodo
Ir kasytų klevų, ir miegūsto vandens,
Ir čezėjimo dalgio—graudaus ir vienodo,
Ir pavasario žalio, ir pilko rudens.
Bet labiausiai ilgiosios tavęs, mano liaudiel
Skamba tavo kalba nuostabi ausyse,
Ilgesinga daina gaudžia vėl man kaip gaudė,—
Vėl išvargusi kyta lyg žiedas dvasia.
Amžių smūgiai giliai tavo veidą išraižė,
Akyms dūbso duobėm nuo rūsių sopulių.
Tave priešai kankino ir draskė, ir aizė—
Tai dėl to aš tavęs nemylėt negaliu.
Aš gimiau tavyje. Tavyje aš išaugau.
Vienas kūnas ir kraujas. Tu—aš, aš—tai tu.
Su tavim šaknimis, šakomis aš suaugau,—
Mes kovosim drauge ir laimėsime kartu.

Antanas Venclova

IMES

Tesinys iš 2 psl.

Iš Vienybės puslapių nuo 1886

prieš kritiško žodžio nenorinčią ir "protestuojančių katalikų" bijančią mūsų dvasiškiją.

Paskesniaisiais keleriais metais Vienybės žmonės vėl kovojo prieš konservatyviuosius iki kaulo smegenų lietuvius, kurie tenori tik tokius Dievo įsakymus skaityti, kuriuos jie patys parašo, įsikaldami sau ir skelbdami kitiems, tarytum tai būtų Dievo įsakymas. . .

* * * *

Vienai savo apysakai Welles parinko įvadinį posakį: "Kas be Dievo pradeda, bergždžioms dirba ir tuščioms baigla." Bergždžia pradėti kultūrinę politiką, nepasiklojant tautine vienybe, pahašia tai, kurią kun. A. Burba ir dr. J. Šliupas vienu metu sudarė, tik, gaila, labai trumpam laikui. Čia gi, pirmoj vietoj, sveikčiausia kultūrinė politika būtų išlaikyti seniausią lietuvių laikraštį pasaulyje - Vienybę - kuri kovoja "naujalietuvius" kaip kun. Burba kovojo "naujalenkius".

Amerikos lietuvių kultūrai niekad nestigo "avangardiškumo", "heretiškumo", ir idėjiško "pavojinumo" bei radikalių kritiškumo, tik tą gyvą ir gyvenančią tradiciją pastebėti nerangus ne vien prof. Karolis, gaila, ir daug kitų naujosios kartos intelektualų.

1901 METAI

SAUSIO 1 D. Amerikoje leidžiami 7 laikraščiai: Vienybė Lietuvninkų, Saulė, Lietuva, Tėvynė, Linksma Valanda, ir Ateitis (Viltis laikinai nustojo ežjusi.)

SAUSIO 31 D. Brooklyne pradėjo eiti laikraštis "Žvaigždė".

VASARIO 12 D. Pittsburghe įvyko pavergtųjų tautų suvažiavimas: lenkų, rusinų ir lietuvių - viso 19 delegatų. Lietuvių buvo 9, jų tarpe dr. Šliupas. Nutarta leisti laikraštį "Freedom". Lietuviai pradėjo tam tikslui rinkti aukas. Bet vėliau, dėl lenkų nerangumo, sumanymas nuėjo niekais.

KOVO 29 D. Philadelphiaje pradėjo eiti savaitinis laikraštis "Lietuvis", leidžiamas A. A. Jociaus, redaguojamas V. Daukšio.

GEGUŽĖS 21 D. Wilkes-Barre, Pa. įvyko SLA 16-tas seimas su 90 delegatais. Čia įvyko garsusis skilimas su klerikalais, kurie savo daliai nusikalė vardą - S.L.R.K.A. Tikrasis seimas, pasilikęs su 44 delegatais, išrinko šią valdybą: prez. M. Totorius; sekretorius T. Astramskas, išdininkas T. Paukštis. Išdas su \$4,000 ir laikraštis Tėvynė pasiliko pas klerikalus. SLA organu lieka Vienybė Lietuvninkų.

BIRZELIO 2 D. Scranton, Pa. įvyko Lietuvių Laisviančių Susivienijimo 2-rasis seimas. Valdybon išrinkta: prez. K. B. Balčiūnas; sekr. kun. V. Dembskis; izd. dr. J. Šliupas.

RUGSĖJO pabaigoje nustojo ežjti laikraštis "Lietuvis". Spalio 10 d. šerifas išpardavė leidėjo Jociaus daiktus už skolas.

KUN. KRIAUCIŪNAS Chicagoje pralaimėjo penktą bylą su "Lietuvos" leidėju Čiškiausku, kuris po to j teismą patraukė kun. Kriaučiūną už \$215,000 nuostoliams apmokėti.

TMD centro komitetan išrinkta: prez. V. Daukšys; sek. A. Ilgūnas; izd. A. Čiškiauskas. Literatūros Komitetą sudaro: J. Šernas, J. Kėkštas ir dr. Zelvienė.

1902 METAI

FRADŽIA METŲ randa šiuos laikraštėiniant: Vienybė Lietuvninkų, Saulė, Lietuva, Tėvynė Katalikas, Žvaigždė Bažnyčios Tarnas ir Dirva.

VIS DAR RENKAMCS aukos šiems tikslams: A. Gavienui, A. Vištaliui, Kankiniams, Besimokinančiam jaunuo-meni, Kasyklų streikieriams.

LIETUVIAI PASAULYJE

MUZIKOS ŽINIŲ konkursas mišioms parašyti pagal naująją liturgiją lietuviškam tekste dviem balsams (pritaikyti giedojimui vienam balsui), c-1-e-2 apimtyje, nesudėringos formos, vargonams palydinti, pratęsiamas iki 1972 m. sausio 1 d. Laimėjusiam - premija \$300.00. Parašytąsias mišias siųsti: Muzikos Žinios, 209 Clark Pl., Elizabeth, N. J.

JAV LB TARYBA siūlo trijų dienų sesiją tartis LB reikalais ir priimti naujus įstatus. Laukia pasisakymo iš 60-ties tarybos narių. Bendruomenė, minėdama 20 m. sukaktį, susirūpinusi savo veiklos vystymu. Pirmininkas V. Volertas siūlo sukurti keletą rimtų jaunesniųjų psichologų bei sociologų ir juos prašyti pažvelgti į sąlygas, kokias gyvename ir į visuomenės gyvenimo struktūrą.

J. KREIVĖNO "Lietuvių kalbos pratimai" Lituanistinių mokyklų VII skyriui neužilgo išeis iš spaudos. Taip pat bus išleista J. Plačo lietuvių literatūros istorijos ir geografinės pratimai. Mokyklos, užsisiakiusios šiuos leidinius juos gaus tuojau atspausdinus. Leidžia JAV LB švietimo taryba.

KIPRO PETRAUSKO memorialinis muziejus įsteigtas Kaune, dainininko gyventame name. Jo meninę veiklą atskleidžia nuotraukos, teatrų plakatai, plokštelės, gaidos ir knygos. Ekspонатų didelę dalį parūpino Kipro Petrausko giminės ir hūv. mokiniai.

RŪTCS ANSAMBLIS Vidugirių kaime, Seinų apskr., Suvalkų trikampyje paminėjo 15 metų veiklos sukaktį. Ansamblis yra pastatęs lietuviams šiuos veikalus: "P pinigėlius", "Tris mylimas", "Gudri našlė", "Septynios ožkenas", "Likimo haismė", "1831 metus" ir kitus veikalus. Ansamblis suruošęs daug koncertų, šokių ir dainų vakarų. Sukakties proga pastatyta J. Bajoraičio istorinė drama "Žilvilė".

ALFENSAS KONTRIS tarp 200 kitų dailininkų mėgėjų dalyvavo Long Beach, Cal. iš jūros smėlio padarytų figūrų konkurse. Už lietuvišką pilį Kontris laimėjo III premiją. Independent Long Beach laikraštis už originalią mintį lietuvių pagyrė.

SIAURĖS AMERIKOS Lietuvių Studentų S-ga ruošia 21-ji visuotinį studentų suvažiavimą Toronte, Kanadoje. Padėkos savaitgalyje, lapkričio 25, 26, 27 ir 28 dienomis. Suvažiavime pagrindinė tema bus "Studentai žiūrį į save". Suvažiavimas vyks Downtowner Motor Inn.

ILLINOIS LIETUVIŲ gydytojų draugija paskyrė \$1,000 Banaicio operos "Jūratės ir Kastyčio" orkestracijai. Šią operą 1972 metais ruošiasi pastatyti Chicagos Lietuvių Opera Liet. Jaunimo kongreso metu.

**STABER'S
WASHER-DRYER SERVICE**
ALL MAKES - WASHERS, DRYERS, DISHWASHERS
REPAIRS • SALES
876 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y. 11208
345-7216
PATARNAUJA SAŽINGAI IR NEBRANGIAI

CARPENTER
**CABINET
MAKER**
CUSTOM BUILT
CABINETS:
• BOOKCASES
• ANTIQUE REPAIRING
FORMICA WORK SPECIALISTS
AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.
VIRGINIA 7-5760

ARGENTINOJE įvykęs žurnalistas Carlotta A. Kuzmich iš Waterbury, Conn. pagerbimas. Dalis svečių A. L. Centro salėje, po draugiškų pietų, atsisveikinant su palankiai apie Argentinos lietuvius JAV angliškoje spaudoje rašančia žurnalistė Charlotte Anna Kuzmich, matoma Prano Ožinsko nuotraukos centre tarpe Nelidos Misiūnaitės ir Tatjanos Malinauskaitės. Prie gėlių sėdi jos tėvai Aleksandras ir Adela Maceinytė Kuzmich.

Lituanistikos Pedagoginiame institute 32 studentai

Lituanistikos pedagoginis institutas Chicagoje įsteigtas tikslu parengti lit. mokykloms mokytojus, visuomenės veikėjus, kultūrinio gyvenimo skatintojus, palaikytojus, vadovus.

Baletininkė Violeta Karosaitė su iš Argentinos atvykusiu ir dabar Cicero gyvenančiu lietuviu Alfredu Račkauku, po Jaunucio Puodžiūno baletu studijos pasirodymo Chicagoje. V. Karosaitė yra pasižymėjusi baletu sokeja, J. Puodžiūno partnerė įvairiuose pastatymuose. Pr. metais ji viešėjo Lietuvoje pas savo dėdę muziką J. Karosq. Sulaičio nuotr.

pradėjo mokslo metus rugsėjo 11 d. Jaunimo centre. Oficialiame atidaryme dalyvavo prof. P. Jonikas, direktorius D. Velička (kuris ceremonijas pravedė), lektorai, visuomenės atstovai, spaudos žmonės ir studentai, kurių su naujai įstojusiais yra 32. Dauguma studentų mergaitės.

Prof. P. Jonikas, inst. rektorius, padedant D. Veličkai, ir A. Dunduliui, studentas įteikė instituto reguliaviną. Jonikas suglaustai paryškino lituanistinių studijų reikšmę studentui, priminė tautinę atsakomybę. Atkreipė dėmesį į naują JAV kultūrinį posūkį - kreipti dėmesį Amerikos tautinėms mažumoms, jų kultūrai ir ją remti.

Studentų seniūnas Linas Rimkus pasveikino naujai įstojuosius studentus ir juos pakvietė studijoms. Instituto lektorius ir finansinių reikalų tvarkytojas Kun. J. Kubilius, SJ kalbėjo tautinės asmenybės ugdymo temomis. Jaunimo centro direktorius Kun. J. Borevičius kvietė studentus keltis ir kilti, su savimi kelti aplinką, siekti gėrio ir grožio. LB Vidurio Vakarų apygardos vicepirmininkas ir švietimo reikalams atstovas A. Juškevičius sveikino studentus, kaip sveiką, sąmoningą tautos atžalyną. Įteikė LB čekį kaip paramą. D. Velička, už sveikinimus ir dovaną padėkojo ir pristatė lektorių kun. Markaitį, kaip Mikalojaus Daukšos pasekėją, tautinės kultūros reikšmės sėkmingą ryškintoją.

L. P. Instituto adresas: D. Velička - direktorius, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill.

VYT. BELECKAS
Savininkas

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

LIETUVIAI CHICAGOJE

MUZ. JONAS BYANSKAS pagerbimui, rugsėjo 26 d. buvo surengtas banketas Martiniقه restorane, Chicagoje. Dalyvavo 275 svečių, kurių tarpe buvo daug buv. Birutės choro narių ir rėmėjų. Muz. Jonas Byanskas yra buvęs ilgametis Birutės choro vadovas. Programą atidarė Pranas Olis, o jai vadovavo sol. Algirdas Brazis. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Činikas. Meninę programą atliko sol. Albina Ruther, Christina Miller-Lindquist, Gen. Giedraitienė, Juozas Bražys, Vyčių choras ir Alice Stephens vad. moterų ansamblys. Kalbėjo D. Kuraitis, prof. J. Žilevičius, K. Steponavičius ir M. Gudelis. M. Vaidylos vardu sveikino Pr. Olis.

LB DRAMOS STUDIJA, kuriai vadovauja LB Kultūros Fondas, o finansinę paramą duoda Lietuvos Fondas, spalio 6 d. pradeda darbą Jaunimo Centre, Chicagoje. Š. m. studijos dėstytoja yra Živilė Numgaudaitė, Marijos Aukšt. mokyklos dramos mokytoja.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ S-GA posėdžiavusi Chicagoje rugsėjo 22 d. išrinko naują centro valdybą ir pasiskirstė pareigomis. Pirmininkas - kun. J. Vaišnys, S. J., vykd. vicepir. - V. Kasniūnas, vicepir. org. reikalams ir "Pranešėjo" techninis redaktorius - Vl. Butėnas, sekr. A. Pužauskas ir išdininkas J. Janušaitis. Tuo tarpu LŽS Chicago skyriaus valdyba Garbės Teismui yra padavusi skundą apkaltindama neteisėtais ir nevarkingais rinkimais. Iki bus gautas Garbės Teismo sprendimas dėl skundo, naujoji CV valdyba nutarė susilaikyti nuo pareigų.

WALTER RUSK-RASČIAUSKAS, American Travel Service kelionių biuro Chicagoje savininkas spalio 15 minės savo 72-įjį gimtadienį. Spalio 9 išskrenda ilgai kelionei į: Tokyo, Hong Kong, jei pavyks lankysis Kinijoje, pažvejos Naujojoje Zelandijoje, Sydney, Australijoje dalyvaus ASTA (kelionių biurų istaigų atstovų) suvažiavime. Vėliau vyks į Indiją, Capetown, Pietų Afriką. Iš ten į Braziliją ir Argentiną į kur iš JAV ruošia Kalėdoms bei Naujiesiems metams ekskursiją. Iš Madagaskaro pagelbėjęs į Prancūziją persikelti Ernestui Galvanauskui, gelbėti jo naslei drauge su Chicagos inžinierium Lieponiu.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY - MUTUAL FUNDS - INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus.

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidių (Money Orders) ir įvairiausiais kitais reikalais, kreipkitės į

Joseph Andrulis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

KONSULO NETEKUS. - Lietuvos respublikos atstovybės Washingtone reikalų vedėjas J. Kajeckas taria atsisveikinimo žodį prie generalinio konsulo dr. P. Daužvardžio karsto Market parko 'ažnyčioje' Chicagoje rugsėjo 29 d. Žmonių buvo sausakimša. Konsulas mirė rugsėjo 26 d.

V. Zalatoriaus nuotr.

Mirė dr. Petras Daužvardis

Dr. Petras Povilas Daužvardis, Lietuvos Generalinis Konsulas Chicagoje mirė rugs. 26 kepenų vėžio liga. Palaidotas rugsėjo 29 šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Tai antras Lietuvos konsulas šiemet iškeičias į amžinybę.

Velionis buvo gimęs 1895 m. lapkr. 16 Alūkštos apskrity, Bebrinės valsč., Pakamenčio vienkiemy, Latvijoje. Su tėvais į Jungtines Valstijas atvyko 1914 m. Mokėsi Valparaiso, Ind., Georgetown, Washington, D. C. ir John Marshal Law School, Chicago, Ill. universitetuose.

Dar studentaudamas 1915 m. Valparaiso universitete studentams dėstė lietuvių kalbą, dalyvavo lietuvių draugijose. Kolonijose važinėdamas diegė lietuvių dvasių, bendradarbiavo spaudoje. Kai kurios jo pasakytosios kalbos tilpo ir Congressional Record, o rašinių - Encyclopedia Americana, žurnaluose Destiny, Marian ir kituose, taip pat Chicago Herald American.

Diplomatinėje tarnyboje dirbo nuo 1925 m. Kaune Užsienio Reikalų Ministerijoje dirbęs teisių skyriuje. Vėliau paskirtas Lietuvos vicekonsulu New Yorke. Tose pareigose išdirbo 12 metų. 1937 m. paaukštintas ir perkeltas konsulo pareigoms į Chicago, Ill. Vėliau dar paaukštintas Generaliniu Kon-

Kalba sako konsulas P. Daužvardis, iškilmėse Chicagoje.

sulu. Tose pareigose išbuvo iki mirties.

Apie konsulo mirtį pranešė Chicago Daily News, antrašte: "Daužvardis, fighter for Lithuania, dies". Bendradarbis Jon Foreman nurodo, kad konsulo Daužvardžio veikla JAV apėmė 31 valstiją.

Liko žmona Josefina, sūnus Petras ir 10 anūkų. Antras jo sūnus neseniai žuvo lėktuvo avarijoje.

Lietuvos Konsulo pareigas Chicagoje laikinai eis jo žmona Josephine Daužvardienė-Rauktytė, gimusi ir mokslus baigusi Worcester, Mass. Ji yra spaudos bendradarbė, buvusi Worcester, Massachusetts leidžiamo tautinės minties laikraščio "Amerikos Lietuvis" redaktorė.

VIENYBĖS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

LIETUVIŲ NAMAI, 1 - 2 Ladbroke Gardens, London, W 11 2 PU. Čia yra 30 kambarių, Europos Lietuvio redakcija - administracija, knygų leidykla ir spaustuvė Nida. Nuotraukoje - M. Baronienė ir Kazlauskienė su namų b-inės sekretorium Albinu Pranckūnu.

Prie Londono Lietuvių namų ekskursantai: V. Vaičiulis, M. Baronienė, A. Lukienė, namų sekretorius A. Pranckūnas, Krasnienė, Londono inž. R. Baublys, Europos Lietuvio red. Barėnas ir Petras Vasiliauskas-Wallace.

6

JONO VALAIČIO ĮSPŪDŽIAI

Tęsinys iš 1 psl.

dome per Cape Cod, šiaurės ke-
llu. Kai kur matėme salų, uolų,
dalis šiaurės žemyno.

Pasiekę Londoną buvome pra-
laimėję 6 valandas laiko; skri-
dome 6 valandų skirtumą tarp New
Yorko ir Londono.

Grįždami iš Romos į New Yorką,
tą laiką vėl atgavome: išskridę 3
val. po pietų, skridę 9 val. New
Yorką pasiekėme 6 val. p. p.

Iš Londono į Maskvą skridome
per Skandinaviją, Norvegiją, Sve-
diją, matėme Daniją, paskui skri-
dome virš Baltijos jūros, per Lat-
vijos - Lietuvos žemes, miškus,
ežerus.

Kai prasidėjo tiesioginiai skri-
dimai tarp New Yorko ir Maskvos,
kai kurie Lietuvos inžinieriai buvo
suplanavę ir norėjo, kad iš Vaka-
rų į Tarybų Są-ą skrendantieji
lėktuvai nusileistų Lietuvoje, nes
nuo Lietuvos iki Maskvos dar yra
apie 800 mylių kelionės. Bet kai
pamačiau Maskvos tarptautinį Se-
remetjevo aerouostą, čia nusilei-
džiančius ir pakylančius lėktuvus,
kaip ir New Yorko Kennedy Inter-
national aerouoste, pasidžiaugiau,
kad tas triukšmas, oro teršimas
ir žmonijos susigrūdimas Lietuvai
tos nelaimės neatneš!

Europoje lėktuvai pakyla ir nu-
sileidžia tiek toliau nuo paties
aerouosto namų. Iki lėktuvų ke-
leivius ir bagažą priveža specialūs
autobusai.

Londono aerouosto grindys, kaip
ir Maskvos, grįstos marmuru; tik
laiptai ar pasikėlimai iškloti kar-
buota guma. Sužavėjo Romos aero-
uostas. Visas pastatas šlurkščiu
guminiu grindiniu, juo minkšta eiti
ir nera pavojaus paslysti.

Aerofloto lėktuvuose nėra "su-
spausto oro" kabinose, tad oro
atmainas daugiau jauti ir daugiau
spaudžia ausis, ypač lėktuvui ky-
lant ir leidžiantis. Aeroflote, kaip
ir Maskvos restoranuose, prie
kiekvieno maisto duoda kaviaro,
sviesto. Jų lėktuvuose dideli maisto
daviniai, bet maistas šaltas.
Lėktuvui kylant ir leidžiantis Ae-
roflote duoda čiulpti kietų saldžia-
rūkščių, saldainių.

Austrijos lėktuvai įrengti lašai
Heksusiniai, daug spalvoto pliušo,
prie valgių duoda vyno, o kas nori,
už 25 c. gero austriško alaus.

Tai tiek apie skridimą. Sekan-
čiose laidoje tilps įspūdžiai iš
Londono, Maskvos, Viennos, Ro-
mos, Vatikano, Vilniaus, Kauno,
Trakų, Druskininkų, Lišklovos ir
pasikalbėjimai su įvairių įstaigų
bei sričių specialistais su pasta-
bomis.

←
LONDONE, prie Strand Palace
viešbučio laukia autobusas, kū-
riuo ekskursantai buvo vežiojami
po Londoną ir apylinkes. Iš
kairės i dešinę: Vaičiuliai, M.
Krasnienė, D. Klinga, M. Baro-
nienė iš Chicagos, Ancikai iš
Providence, R. I., Vasiliauskai-
Wallace, C. Slokus iš Connecti-
cut. Ekskursantai apžiūrėjo isto-
tines Londono vietas.

J. VALAIČIČ NUOTRAUKOS

VIENYBĖ, 1971 m. spalio 1 d.

Gražiuosiuose Druskininkuose, "Lietuvos Floridoje" gyvenome Turistas viešbutyje. Pradedant nuo virsaus, iš kairės stovi - Charles Slokus, M. Krasnienė, H. Gagiene, D. Klinga, palydovė iš Vilniaus Gražvyda Mikaliūnas. Žemiau - Adele Samuoliene, Lukienės brolis, Alice Lukas su dukra Stefanija Hearn, Petras Vasiliauskas ir Druskininkų vadovas Mykolas Vaitkus.

VILNIAUS aerouoste svečius sutinka gimines, kurie tuojau grupės vyriausioja ekskursante Michalina Baroniene apjuosia lietuviška juosta ir iteikia Lietuvos darželio gėlių. Priekyje su Baroniene matoma jos sesuo gyvenanti Lietuvoje ir kiti artimieji atvykę į Vilnių sutikti teta iš Amerikos.

JONO VALAIČIO NUOTRAUKOS

Pakeliui į Vilnių, dvi dienos buvo praleistos Maskvoje ir buvo progos pamatyti idomesnes vietas: Kremliu su palociais ir katedromis, Raudonąją Aikštę, Gumkrautuves, Bolshoi teatrą ir kt. Nuotraukoje (iš k.) Matilda Vasiliauskienė-Wallace, Alice Lukas, Stefanija Hearn, Helen Gagas, Michalina Baroniene, D. Klinga.

THE ENGLISH VIENYBĖ

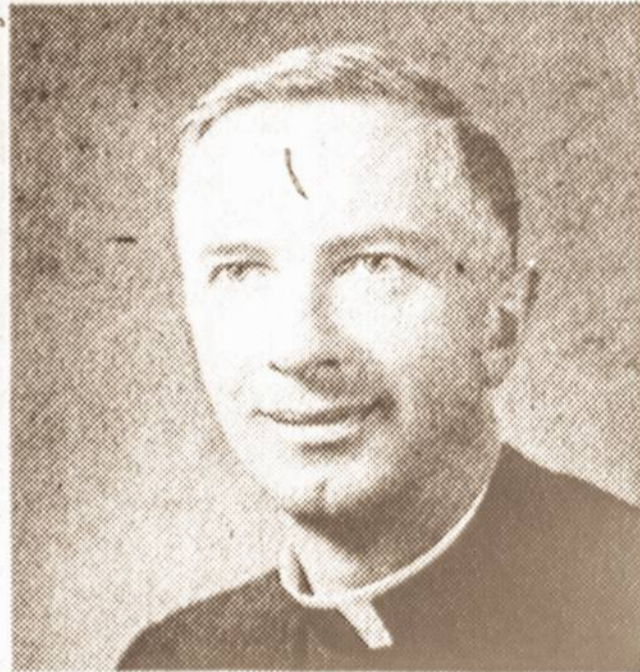
A MEMORIAL TO ANN VINSKAS KISKIS

ST. ANN'S CHAPEL ERECTED BY HER HUSBAND, JOHN V. KISKIS

Dedication of St. Ann's Chapel in St. Casimir's Cemetery in Amsterdam took place on Decoration day of this year. The chapel, a memorial to Ann Vinskas Kiskis who died in 1968, was erected by her husband, John V. Kiskis.

Blessing of the new cemetery facility, given prior to the Mass, was by Bishop Edwin B. Broderick of Albany, who was also principal celebrant of the Mass.

Celebrants were: Rev. Raynor Bradshaw, OFM, Boston, Mass., Rev. Michael Feeney, O. F. M., Paterson, N. J., Rev. Bernard J.

The Very Rev. Robert K. Baltch present pastor of St. Casimir's.

Baltch, pastor of the Church and dean of Montgomery County clergy. Rev. Thomas J. Vall was master of ceremonies.

Vytautas K. Jonynas, artist and sculptor of international fame, designed St. Ann's Chapel which was erected in St. Casimir's Cemetery, Amsterdam, N. Y. by John V. Kiskis in memory of his wife. In the chapel impressive beauty and utility have been blended in modern interpretation of the passing from life to death. At the same time there is preservation of the intense religious spirit that has emanated from Lithuania through the centuries.

A native of Udria in Dzukija, Lithuania, Artist Jonynas received a diploma at the Conservatoire National des Art and Metier. He pursued graduate studies at Ecole Boule and in 1938 became an officer of the Legion of Honor. He founded the Freiburg Art College in Germany in 1946 and taught in the Mainz School of Building and Art. In 1956, Jonynas transferred his teaching career to Fordham University. He executed the facade of the Vatican Pavillion of the 1964 World's Fair.

Front facade of St. Ann's Chapel in St. Casimir's Cemetery in Amsterdam, N. Y.

JOHN V. KISKIS

ANN KISKIS

TRIBUTE TO GENEROSITY

Close association of the Kiskis and Vinskas families with St. Casimir's Church over many years assists in understanding of this impressive memorial in St. Casimir's Cemetery. This was the parish church of Bronislaw and Stephanie Kiskis, and of Peter and Edna Vinskas. Ann A. Vinskas and John V. Kiskis were baptized in this church. They were married in St. Casimir's on May 27, 1934. Following her death on October 7, 1968, she was buried in St. Casimir's Cemetery.

For nearly thirty-five years, the marriage was a partnership that extended from the home in business fields. A graduate of Albany Business College, Ann Kiskis assisted in organization of the automotive products company established on Albany-Schenectady Road in 1949. Its success reflected the business acumen of both, and six outlets attested to the growth of the husband-wife venture.

SVEIKATA

Vitamino A reikšmė

Vitaminas A, dar vadinamas retinolu, yra riebaluose tirpstantį blyškiai gelšvos spalvos kristalą. Negaudamas ar per mažai gaudamas šio vitamino, žmogus suserga. Pirmieji reiškiniai yra vistikumas, kai akys nesugeba prisitaikyti prie tamsos ir prietemoje žmogus nemato. Tai pasitaiko moterims nėštumo metu, kai iš maisto per mažai gauna vitamino A. Ilgiau užsitęsęs didesnis vitamino A nepriteklus labai pakenkia akims. Akių gleivinė ir ragena darosi sausa, kietėja. Ašarų liaukos nebegamina ašarų, kurios nuplauna nuo akių dulkeles ir bakterijas, akys traukioja, voka pabrinksta. Akių vokų kraštuose pradeda augti „miežiai“. Visai negaudamas vitamino A, žmogus gali apakti.

Trūkstant vitamino A, pakinta visų organų epitelis. Dėl to sutrinka kvėpavimo, virškinimo procesai, sumažėja atsparumas infekcijai, sustoja augimas, odoje atsiranda spuogelių. Vitaminas A reikalingas ir normaliam dantų augimui bei lytinei funkcijai.

Vitaminas A matuojamas miligramais ir tarptautiniais vienetais (TV). 1 mg vitamino A atitinka 3300 TV. Suaugusiam žmogui per dieną reikia gauti 1,5 mg arba 5000 TV vitamino A. Moterims nėštumo metu ir maitinančioms kūdikius — 2 mg, vaikams iki 7 metų — 1 mg, vyresnio amžiaus vaikams — 1,5 mg vitamino A. Per didelės šio vitamino kiekis organizmui kenkia.

Pagrindinis vitamino A šaltinis yra riebios žuvys, žinduolių gyvulių kepenys, pienas ir pieno produktai. Tačiau pieno ir pieno produktų vitaminingumas daug priklauso nuo metų laiko. Vasaros metu šie produktai žymiai daugiau turi vitamino A, negu žiemą.

Daug šio vitamino yra kiaušinio trynyje, žuvies taukuose. Dalis žmonių, valgydami šia minėtus produktus, ir susierkai reikalingą retinolo dienos normą, nes, išgėrus pusę litro pieno ir suvalgius vieną kiaušinį, gauname apie 1,5 mg vitamino A.

Vitamino A trūkumas organizme pasireiškia gana retai. Lapinėse daržovėse, ypač oranžinės spalvos vaisiuose, yra tamšiai raudonų iki juodai violetinių kristalų, kurie mūsų organizme virsta

vitaminu A. Šie kristalai yra provitaminas A, kitaip dar vadinamas karotinu. Karotino veikimas yra silpnesnis, negu paties vitamino, todėl jo per dieną reikia su maistu gauti 3—4 mg, o kai kurių karotinų ir daugiau. Racionaliai maitinantis, vieną trečdajį vitamino A reiktų gauti iš gyvulinės kilmės produktų, o du trečdajius iš augalinės kilmės — karotinų. Iš lapinių daržovių daugiausia karotino turi špinatai, krapai, petražolės, kopūstai, svogūnų laiškai, dilgėlės, iš vaisių — erškėtuogės, morkos, raudonieji pipirai, pomidorai, šermukšnių uogos, moliūgai, abrikosai.

Vitaminas A yra vienas iš nedaugelio vitaminų, kurio atsargos ilgesniam laikui susikaupia kepenyse. Todėl kurį laiką negaunant šio vitamino, jo koncentracija kraujyje nesumažėja, nes jo trūkumas papildomas iš atsargų. Manoma, jog atsargų kepenyse gali susikaupyti 12—14 mėn. Todėl labai svarbu vasaros ir rudens mėnesiais, kai produktuose gausu vitamino A ir karotino, daug valgyti pieno produktų ir žalių daržovių, kad sudarytų atsargų užtektį žiemos ir pavasario mėnesiams.

Šviesa ir deguonis vitaminą A suardo, tuo tarpu aukštai temperatūrai, kur neprieina oras, tiek vitaminas A, tiek karotinas yra gana atsparūs. Vakuumu, kur neprieina oras, biologiskai aktyvus išlieka net 120° temperatūroje. Gaminti maistą, karotino suyra nedidelė dalis, nes augaluose jis sudaro gana patvarius junginius su baltymais. Nedaug jo suyra ir džiovinuose vaisiuose bei uogose. Produktus, turinčius vitamino A, geriau laikyti tamsioje vietoje, gaminti maistą uždengtuose induose.

Vitamino A ir karotino įsavinimas daug priklauso nuo maisto paruošimo. Šių vitaminų įsavinimui reikalingi riebalai. Todėl morkose esantis karotinas geriau įsavinamas valgant riebaluose išskintą morkas, negu valgant žalias morkas.

Racionaliai maitinantis, valgant įvairų maistą, žmogaus organizme vitamino A retai kada pritrūksta.

L. KADZIAUSKIENE

ANTRASIS DAKTARAS LIGOJE

Šiandien spauda mirguliuoja gausumu žinių apie sergančiuosius lietuvius, jų sunkumus, bėdas ir mirtis. Neseniai ir man prisiejo vykti į ligoninę. Nežiūrint kiek nesinori vykti į ligoninę, bet jeigu reikėjo, tai reikėjo! Žinai, kad važiuoji ne į vestuves. O ligoninėje visokiais instrumentais visai egzaminuoja: „testai“ vienas po kito. Atrodo, kad daktarai nepaiso, ar tau skauda ar ne — bado adatomis, siurbia kraują! . . . Nors kraujas ir yra pats brangiausias žmogaus gyvybei, jis siurbiamas puskvortėmis!

Žmogus kaip apsipranta prie visko, apsipratau ir aš badoma adatomis. . .

Palengvėjo, kad ligoninėje gavau net per 100 užuojautų, linkėjimų greit pasveikti, tuoj sustiprėti. Linkėjimai išsipildė — tikrai pagelbėjo stiprėti. Pagelbėjo ir gausiai mane lanke prieteliai, kurie nuolat ramino, davė vilnutes, ir tiek suramino ir mane sustiprino, kad, pagaliau, jau sveikstu ir stiprėju namie.

Būdamas vienatvės valandomis ligoninėje pasinaudojau proga perskaityti neseniai iš spaudos išėjusią kun. M. Valatkos knygą UŽ LAISVĄ LIETUVI. Jos 409 puslapius per tris savaites atdžiai perskaičiau, beveik suskaičiuodama raides nuo a iki z. . .

Tai patraukliai parašytas, faktais pagrįstas veikalas, įrodes kaip mes senieji išeiviai daug sunkiai uždirbo pinigų nereikalingai išmetam.

Tą knygą ypatingai turėtų perskaityti ir naujakuriai, kurie su knygoje iškeliamaisiais faktais dar nevisi susipažinę!

Beskaitydama apie laisvojo lietuvių veiklą — prieš akis matai kaip to senosios kartos lietuvių sunkiai uždirtieji centeliai jam be naudos tirpte sutirpo, kaip pavasaryje sniegas. . . Kun. M. Valatkai už iškeltuosius faktus ir teisingas mintis priklauso didelė padėka.

JADVYGA M. TUMAVIČIENĖ
Boston, Mass.

Trumpi patarimai

Po remonto sunku išplauti langus nuo kalkių arba aliejinių dažų. Nuskuskite dėmes koku nors aštriu daiktu, o po to nuvalykite skuduru, suvilgytu acte.

Į šiltą vandenį įpilkite truputį žibalo ir plaukite duris ir langų rėmus. Duris ir langus, dažytus aliejiniiais dažais, mazgokite šiltu vandeniu be muilo, įpylę šaukštą amoniako, o po to sausai nušluostykite, kitaip pasiliks geltonos dėmės.

Stiklus galima ir kitaip plauti. Įpilkite į vandenį amoniako (1 dalis amoniako, 10 dalių vandens). Nuplovę stiklus šiuo skiediniu, nušluostykite juos sausai skuduru arba popierium.

A. L. VARGONININKŲ - MUZIKŲ S-GOS

rengiama rytinio pakraščio

IV MAŽOJI DAINŲ ŠVENTĖ

įvyksta

1971 m. spalio 24 d.

6 val. vak.

LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE

269 2nd STREET
ELIZABETH, N. J.

Šventėje dalyvauja: Apreiškimo parapijos choras — vadovauja Algirdas Kačanauskas; Angelų Karalienės par. choras — vad. Mykolas Liuberskis; "Operetės" choras — vad. Mykolas Cibas, (visi iš Brooklyno); "Rūtos" Ansamblis — vad. Juozas Stankūnas; Sv. Petro ir Povilo par. choras, Elizabeth — vad. Vincas Mamaitis; Žibuoklių sekstetas — vad. Liudas Stukas, (visi iš New Jersey); Šv. Juozapo parapijos choras iš Waterbury, Conn. — vad. Aleksandras Aleksis.

Diriguoja: ALEKSANDRAS ALEKSIS, MYKOLAS CIBAS, ALGIRDAS KAČANAUSKAS ir VINCAS MAMAITIS.

Solo: IRENA STANKŪNAITĖ-SILVA, sopranas iš New Jersey; VACLOVAS VERIKAITIS, bosas iš Kanados.

Akompanuoja JUOZAS STANKŪNAS.

Šventės metu bus pristatyta prof. J. ŽILEVIČIAUS knyga "Lietuvis vargonininkas išeivijoje" ir paminėta S-gos 60 metų sukaktis. Knygą pristato rašytojas PAULIUS JURKUS.

ĮEJIMO AUKA: \$3.00 • studentams, moksleiviams ir uniform. kariams \$1.50

TEGUL GRAŽIOJI LIETUVIŠKA DAINA JUNGIA MUS
DIDESNĖN TĖVYNĖS MEILĖN.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

JUOZO BANDŽIUKO

THEATRE CAFE

Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais — alum, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

96 - 10 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. 846 - 9884

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radzianas, savininkas

MŪSŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA, PYRAGAI
VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS.

43-04 Junction Blvd.
Corona, Queens, N. Y. 11368

Tel. 779-5156

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Skurdi sportinė informacija

Mūsų spaudoje sporto informacija labai skurdi. Viena - jos ne daug, kita - lygis labai apgailėtinas. Pavyzdžių, kurie rodo žinių skurdumą, būtų daug, bet čia pasitenkinsime tik keliais.

Draugo dienraštis rugpjūčio 14 pirmame puslapyje patalpino stamboką atraištę "Mikėnas - geriausias Europos šachmatininkas" ir skelbė išsivieškos Eltos pranešimą apie Liublino, Lenkijoje, įvykusių šachmatų festivalį, kur Mikėnas laimėjo I vietą. Tame pranešime rašoma, kad festivalyje "dalyvavo Europos čempionai ir kiti pajėgūs šachmatininkai". Mūsų žiniomis, ten jokių čempionų nebuvo, o taip pat ir pajėgių šachmatininkų buvo ne daug (žinoma, čia dėl termino "pajėgių" (reikėtų susitarti). Būtu nuostabu, jog 61 m. sulaukęs Mikėnas galėtų varžytis ir nugalėti geriausius Europos žaidėjus, kurių tarpe yra daugiau negu keli tuzinai didmeistrių (Mikėnas tebūrai tik tarptautinio meistro vardą.).

Žinoma, yra malonu, kad lietuvius laimėjo vieną šachmatų turnyrų, bet vargu ar jį dėl to reikla vadinti geriausiu Europos šachmatininku. Čia be reikalo persistengė Elta, o dar reikalą labiau "pagražino" Draugo dienraščio redaktorius. Apie šį atradimą gražiai pasišaipė Naujienose A. Zujus (rugg. 20 d. laidoje), nors ir Naujienos panašų deimantukų paskelbia (jos taip pat įsidėjo tą pačią Eltos žinutę, tačiau be jokios "iškilmingos" antraštės.

LATVIS JURIS LUZINS - GERIAUSIAS AMERIKOJE

Lietuviai Amerikoje neturi nė vieno sportininko, kuris išsiriškiuotų į šio krašto geriausiųjų tarpą. Ypatingai jų nėra atletikoje...

Čia išimti yra padarę broliai latviai, kurių 24 m. amžiaus marinių antrasis leitenantas Juris Luzins jau ne kartą yra atstovavęs šį kraštą 800 m. bėgime. Pirmą kartą jo pavardė pasirodė viešumoje, kuomet 1969 m. JAV - Sov. Sąjungos lengv. atletikos susitikime jis laimėjo I vietą su 1 min. 467 sek. pasekme.

Juris Luzins yra gimęs Vokietijoje ir turėdamas truputį virš 3 m. kartu su tėvais emigravo Amerikon. Čia tėvas dirbo staliumi ir mirė 1957 m. Jaunąjį čempioną išaugino ir išmokslino motina Zina, bedirbdama maisto parduotuvėje.

Apie jį platų straipsnį paskelbė The Sporting News laikraštis rugpjūčio 21 d. laidoje.

TRUMPAI

* RITA CYVAITĖ ir Julija Staškūnaitė iš Clevelando dalyvavo JAV AAU merginų lengv. atletikos pirmenybėse Delaware mieste liepos 30 ir rugpjūčio 1 d. R. Cyvaitė varžėsi penkiakovėje ir čia užėmė V vietą. Taip pat ji dalyvavo šuolio į tolį varžybose ir 100 bei 200 m. bėgimuose su kūrūtimis. J. Staškūnaitė užėmė III vietą disko metime ir VI vietą rutulio stumime.

* VIKTORAS LIMBA iš Argentinos dalyvavo Pan Amerikos sporto varžybose Kolumbijoje. Jį Argentinos Lietuvos Balsas mini kaip dviratinių laimėtoją. Kokią vietą jis ten užėmė - laikraštis nepažymi. Beje, šio sportininko tėvas Mykolas Limba, mirė rugg. 10 d. Argentinoje, sulaukęs 79 m. amžiaus.

* CHICAGOS LITUANIKOS futbolo komanda su specialiu autobusu "Labor Day" savaitgalyje nuvyko į New Yorką ir ten rungtyniavo su Brooklyno Atletų klubo futbolininkais.

* DICK BUTKUS, Chicago Bears futbolo žaidikas, buvo plačiai aprašytas Chicago Tribune savaitiniame priede. Tilpo ir daug iliustracijų. Jis pasižymėjo rungtynėse su Pittsburgho futbolo komanda. Rungtynes laimėjo Chicago Bears 15:17 rezultatu.

* Lietuvos profsąjungų jaunųjų šachmatų pirmenybėse Ivanove gražiai pasirodė vilnietė L. Benensonaitė ir buvusi šiaulietė N. Gasiūnaitė, gyvenanti Žitomire; surinko po lygiai taškų. Čempionės vardas atiteko N. Gasiūnaitėi.

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami palaidotuviniui pietos.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

ĮVAIRIOMS ŠVENTĖMS
PAPUOŠALŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

DOVANOS ARTIMIESIEMS

PIGIAU! GERIAU! GREICIAU!

Nežiūrint tai, kad prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki galo metų lieka tos pačios.

Išnaudokite progą, pasiūsdami jau dabar dovanų savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3/4 jardo puikios vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 3 jarda vilnonės angliškos medžiagos apsiaustui, 1 1/2 jardo crimplene medžiagos suknelei, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, vyriškos arba moteriškos kojines, vilnonė gėlėta ar su ornamentais skarelė, 20 angliškų cigarečių, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Įskaitant muitą ir persiuntimo išlaidas, siuntinys kainuoja \$100.00

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas nailoninis lietpaltis, gali būti vyriškas ar moteriškas, vilnonė angliška medžiaga eilutei, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški nailono išėiginiai marškiniai, bliuzelė, šilkinė skarelė, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Siuntinio kaina \$90.00

Taip pat dar galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktų, kurių klientas pageidauja.

Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai:

Nailoninio kailio viršus moteriškam apsiaustui \$30.00, vilnonė gėlėta skarelė \$5.00, vyriški ar moteriški nertiniai už \$12. ar \$18., nailono marškiniai \$9.00, bliuzelė \$7.50, nailono lietpaltis \$11., crimplene medžiaga suknelei \$9.00, šilkinės ar nailoninės skarelės po \$2.50, ilgi vilnoniai šaliai po \$10., komplektas moteriškų nailoninių apatinių \$12. ir kt.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01 739 8734.

MIRĖ ZIGMAS TOLIUSIS

Kaune, rugsėjo 12 d. mirė teisininkas Zigmas Toliušis, sulaukęs 82 m. amžiaus. Buvo palaidotas Mlašiuose, netoli Jurbarko.

Toliušis gimęs 1889 m. Kaune baigė gimnaziją ir teisės mokslus Petrapilyje. Iki 1917 m. tarnavo Kijeve ir Poltavoje rusų teismo įstaigose. 1920 m. buvo paskirtas Lietuvos įgallotiniu Ukrainai ir Charkove pasirašė sutartį dėl lietuvių tremtinių grįžimo į Lietuvą.

Į Lietuvą grįžo 1921 m. Nuo 1922 iki 1927 m. buvo Lietuvos seimų narys ir valstiečių liaudininkų frakcijos pirmininkas.

1924 - 1944 buvo advokatas Kaune, o nuo 1941 - 1944 Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas.

1940 m. liepos 11 d., sovietams okupavus Lietuvą buvo suimtas ir apie metus išbuvo kalėjime. Išsilaisvino vokiečių okupacijos metu ir dirbo po grindyje.

Sovietams vėl okupavus Lietuvą, 1944 - 1945 m. buvo įkalintas Kauno ir Vilniaus kalėjimuose. Trečią kartą buvo suimtas ir nuteistas 1946 m. 1951 m. buvo suimtas ketvirtą kartą ir išstremtas į Sibirą. 1955 m. grįžo į Lietuvą ir 1959 m. buvo nuteistas už testamentą sudarymą 48,000 rub.

VILNIUJE MIRĖ JONAS MATIJOŠAITIS

Jonas Matijošaitis mirė Vilniuje. Palaidotas naujuose Vilniaus kapuose, kur dr. Išganaitis pasakė atsisveikinimo žodį. Gimė 1901 metais. 1925 m. baigė Sakių Žiburio gimnaziją. Vytauto Didžiojo universitete Kaune studijavo matematiką. Daug rašė spaudoje.

Jonas Matijošaitis karo metu daug kentėjo. Iš Kauno išbėgo į Vilnių. Ten pradėjo siaurti lenkai partizanai. Jonas buvo pastatytas sušaudyti. Bet dėka so-

listės žmonos Sofijos, kuri mokėjo lenkų kalbą, išgelbėtas. Vėliau kaimynų lenkų paslėptas pastogėje. Labai persalo ligi plaučių uždegimo. 1968 m. Sakių gimnazija šventė 50 metų nuo įsikūrimo. Jonas Matijošaitis parašė jos istoriją ir savo atsiminimus.

MIRĖ V. ALSEIKIENĖ SULAUKUSI 88 METŲ

Kaune, rugsėjo 26 dieną po sunkios ligos mirė akių gydytoja Veronika Janulaitytė - Alseikienė. Palaidota rugsėjo 29 d.

MIRĖ SULAUKĖS 100 METŲ AMŽIAUS

Chicagoje, rugsėjo 25 mirė Vincas Katkevičius, neseniai sulaukęs 100 metų amžiaus. Gimtadienio proga gavo sveikinimą nuo JAV prezidento Richard Nixon ir Illinois gubernatoriaus Ogilvies, jį taip pat sveikino artimi draugai.

Vincas Katkevičius gimęs 1871 m. rugsėjo 5., Jūros kaime. Visakio Rūdos vlsč., Marijampolės apskr., Suvalkijoje.

Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

MIRĖ M. DE SEDA

Californijoje mirė, kaip amerikiečių spauda mini, Lietuvos mokslininkas ir diplomatas M. de Seda. Tai Antanas Mikalauskas iš Sedos. apie 1938 m. vokiškai parašęs romaną apie Lietuvą "BALA", vardu A. Mikonis. Vokiškai išaiškines ką lietuvių kalboje reiškia žodis BALA, vaizdavo Nepriklausomą Lietuvą, labai tamsiomis spalvomis apibūdino Lietuvos inteligentiją. Baloj esanti Lietuva, svietika esanti tik Lietuvos laudis, žiūrinti į vakarus ir laukianti, kad vokiečiai jai atneštų kultūrą ir civilizaciją.

Nuliūdime liko dukrė dr. Marija Gimbutienė, pasižymėjusi archeologė, Los Angeles, Cal. universiteto profesorė ir sūnus Vytautas Alseika. Eltos redaktorius, gyvenantis New Yorke.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi mirsto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

L AidotuvIų D IREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN FUNERAL HOME

Wm. H. Beard, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms. Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVERgreen 8-9770

LaidotuvIų D IREKTORIAI IŠNUOMŲJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

DISCOUNTS!

FRANRAY WINE AND LIQUOR STORE

L-1578

256 JAMAICA AVENUE

Between Van Siclen Ave. and Hendrix St.

BROOKLYN, N. Y. 11207

F. & R. MIRANDO

We Deliver
Tel: 235-9719

Naujas Lietuvių Restoranas ir Baras

HAVEN RESTAURANT & BAR

su sale įvairioms pramogoms

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

(arti BMT Jamaica traukinio Woodhaven stoties)

• Tel. 846-9271

Visi kviečiami atsilankyti, pasivaikinti ir pasinaudoti jaukia sale

VISADA BŪSITE PUKIAI PAVAIŠINTI

Savininkė MARIJA DIRŽIENĖ

VIENYBĖ

VACLOVAS SIDZIKAIUSKAS, Lietuvos Laisvės komiteto pirmininkas buvo išrinktas Pavergtų Europos Tautų vicepirmininku. PET posėdžiai prasidėjo tą pačią dieną, kai ir Jungt. Tautos pradėjo savo 26-ją sesiją. Pagrindinį pranešimą davė V. Sidzikauskas, kurio tema buvo "Tarptautiniai įvykiai ir pavergtosios tautos". Iš Washingtono buvo atvykęs ir kalbėjo kongr. Ray C. Madden, buv. Kongreso Komiteto pirmininkas Katyno žudynėms tirti, taip pat ir Christopher Emmet, American Friends of Captive Nations pirm. ir buv. Kersteno Komiteto narys. PET pirm. Stefan Korbonski daugiau veiks Washingtono, kur jis gyvena, o vicepirmininkas V. Sidzikauskas - New Yorke.

KAPITONAS PETRAS JURGĖLA, gyvenęs Unionsdale, L. I. Lietuvos skautų įsteigėjas, rugsėjo-30 d. paminėjo savo 70 m. amžiaus sukaktį.

PRANC ir E. BRUČŲ White Horse Inn salėje šeštadienį, spalio 16 d. minėta 13 metų Bručių biznio sukaktis. Ta proga ruošiamas pobūvis. Pradžią 7 val. vak.

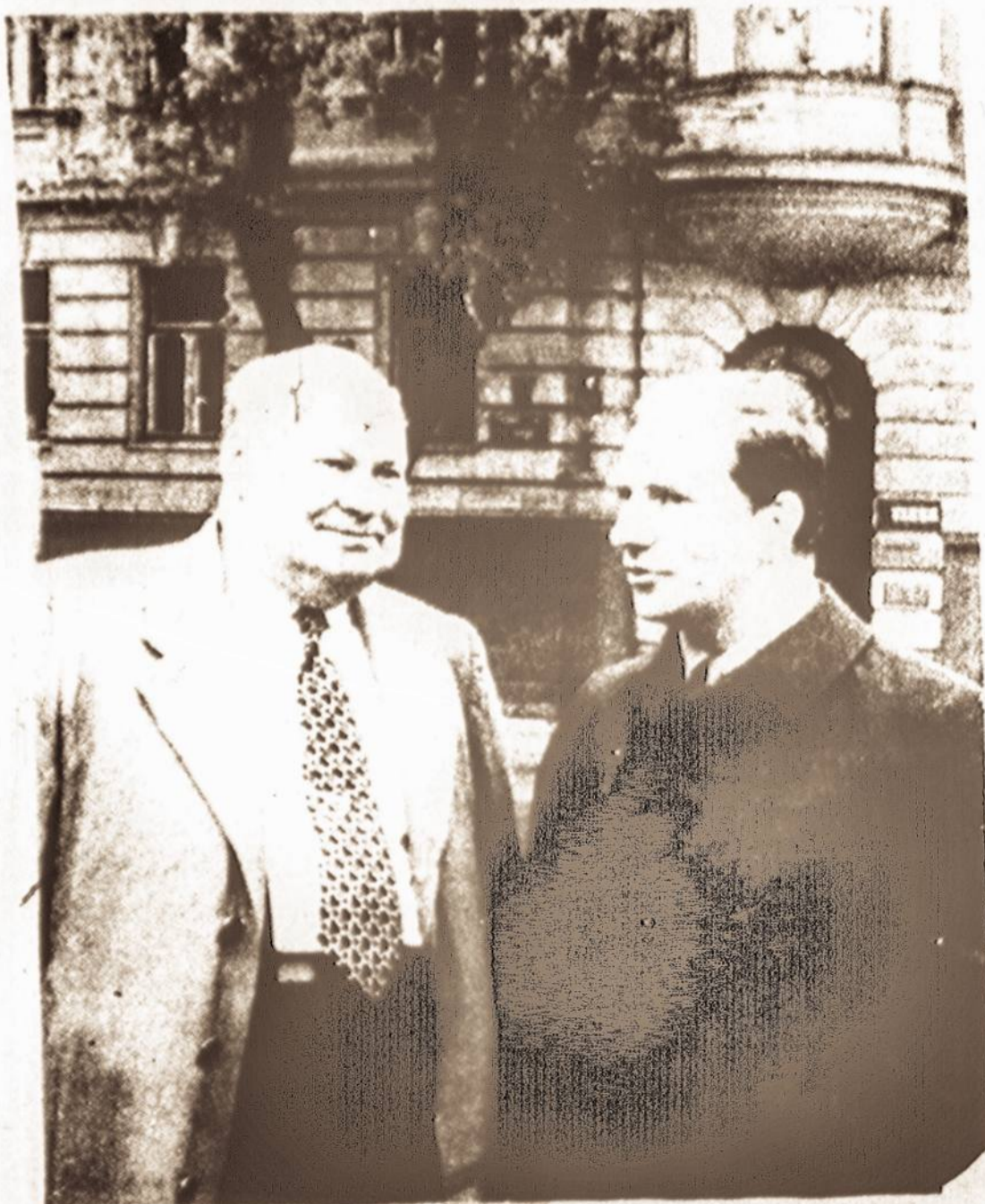
DR. SOMKAITĖ, savo sodyboje New Jersey, buvo sukvietusi N. J. bendruomenininkus pasivaikinti, norėdama, kad LB nariai nesuistikintų vien tik oficialiai salėse. Vaisėse pasižymėjo ir Vyt. Vaitiekūnas, kurio receptais pagamintais stipresniais gėrimais vaišinosi apie 50 asmenų.

AKT. JUOZAS BOLEY spalio 31 d., Finch kolegijoje, New Yorke rengia "Popietę su Putinu". Pagrindinis veikalas bus ištraukos iš Putino romano "Altorių Šešėlyje". Programą atliks Irena Vehlaitienė, Bronius Balčiūnas ir kt.

SLA PILDOMOJI TARYBA, spalio 23 d. suvažiuos posėdžiui centro raštinėje, New Yorke. Bus svarstoma naujojo SLA vėjaus taisyklės. Ta proga, spalio 23 d., 6 val. vak. SLA centro patalpose yra kviečiamas veikėjų bei organizatorių pasitarimas, kaip įrašyti į Susivienijimą naujų narių. Pasitarime dalyvaus ir Pildomoji Taryba.

AUKSĖ TROJANAITĖ, dr. Julitos ir Stasio Trojanų dukra, neseniai ištekėjo už Columbia Universiteto profesoriaus, dr. George Cooper. Auksė, kuri baigusi odontologiją Columbia u-te, dabar specializuojasi odontologijos mokslinių tyrimų srityje. Jaunavedžiai apsigyveno Manhattane.

DAILININKO GALDIKO našlė Magdalena Galdikienė rugsėjo 26 sulaukė 80 metų amžiaus. Ją sveikino draugai, lietuvių katalikų moterų organizacijų 8-gos valdyba, dvasios vadas prel. J. Balkūnas ir kt.

Vilniuje susitinka du redaktoriai. Vienybės red. Jonas Valaitis, kuris lydejo grupę turistų į Lietuvą, aplankė ir Tiesos redaktorių Albertą Laurinčiuką, kuris eilę metų Jungt. Tautose, New Yorke, atstovavo Moscow News. Ta proga abu redaktoriai nusifotografavo prie Tiesos rūmų.

J. Lukoševičiaus nuotr.

Dail. Česlovas Janušas, kurio 40 metų meninio darbo sukaktis buvo atžymėta rugsėjo 25-26 Pranciškonų židinyje, Highland Blvd., Brooklyne. Ten buvo suruošta jo darbų paroda, kurią globojo LKM Federacija. Dail. Janušas išstatė net 101 savo darbų: aliejine tapyba, akvarėles ir abstraktus. Dailininką pristatė A. Kazickienė, LKM Fed. vicepirmininke. Povilas Jurkus apibūdino dail. Č. Janušo gyvenimo bruožus ir jo kūrybos charakterį. Plačiau apie Janušo parodą recenzuos Vienybės bendradarbis J. Kiznis.

VIENYBĖS 85 METŲ SUKAKTUVINIS BANKETAS ĮVYKSTA LAPKRIČIO 28 DIENĄ

VIENYBĖS laikraščio 85 metų reikšmingos sukakties šaunusis banketas įvyks lapkričio - November 28 d. Lietuvių piliečių klube, 69-81 Grand Ave., Maspeth, N. Y.

Tą dieną šeiminkėms leiskime paatostogauti. Tegu jos su mums bendrai sekmadienio popietę papiečiau 2 val.

Vienybė jungdama visų politinių pažiūrų ir tikiybinių įsitikinimų lietuvius, jiems per 85 metus ištikimai tarnauja. Šiame istoriniame bankete ir dalyvaus tie, kuriems toji lietuvių vienybė yra taip brangi ir būtina.

Buvo daug laikraščių. Tik dalis jų teisilaikė. Iš visų seniausiųjų pasaulyje teisilaikė vienintelė Vienybė. Visi kiti einantieji laikraščiai bent ketvirčiu šimtmečio yra jaunesni, jau Vienybės auklėtiniai.

Vienybę vargina finansiniai sunkumai. Kai kada leidėjams atrodo, kad nebus įmanoma tos sunkios naštos pakelti. Atrodo, kad ir leidimo siflą teks nutraukti. Bet vis įvyksta tarytum, stebuklas: Žiūrėk kas nors atsiunčia stambesnę auką, tai vėl kitas apmoka užvilką prenumeratą, tai skolą apmoka skelbėjas. . . Prie tokių aplinkybių dar tebeišsidinėja lietuvių spaudos močiutė Vienybė.

Šiame bankete bus progos sutikti eilę tų stebukladarių, kurie neleidžia Vienybei numirti. Sutiksime ir tokių šeimų, kurių namus Vienybė lanko jau per 85 metus, kai tuose namuose jau gimsta net ketvirtoji amerikiečių

lietuvių kartai. Nė vienas kitas laikraštis dar tuo pasididžiuoti negali.

Vienybė įsitikinusi, kad lietuvių tauta tėra tik viena, kad ir Lietuva tėra ir tegali būti tik viena. Dėl to Vienybė daug nukenčia. Dar ne visa lietuvių tauta supranta, kad lietuvių tautai išlikti gyvai, reikia visos tautos vieningumo! Ir kadangi dar ne visa lietuvių tauta Vienybę skaito, prašome vienybėčius mūsų ši kvietimą perduoti ir tiems, kurie dar Vienybės neskaito. Dalyvaudami su mumis bankete, pastebėję tą vienybėčių pasišventimą, neabejojamai, ir jie ateis mums į pagalbą.

Banketo išlaidoms padengti, kad dar centas kitas liktų laikraščiui leisti ir Vienybės skoloms atmokėti, prašome nuo asmens aukot bent po \$10.00.

Draugijų valdybas prašome mūsų atsisaukimą perskaityti savo susirinkimuose. Draugijas kviečiame dalyvauti in corpore, užsisakant išstisus stalus.

Vienintelis didžiajame New Yorke išsilaukęs gyvu ir stipriu Maspetho lietuvių klubas, laimei, yra gėnėtinais talpus, po savo stogu sutalpinti visus į banketą atvykusiuosius. Rengėjai stengsis visiems dalyvaujantiems geras nuotaikas dar pagerinti nors ir kuklia, bet kultūringa programa.

Tad, iki pasimatymo lapkričio 28 Maspetho lietuvių klube 2 val. popiet.

Bilietus ar stalus 10 asmenų prašome užsakyti telefonuojant Vienybei, AP7 7257.